Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19162

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE), özellikle demans ve Alzheimer hastal??? olan ya?l? bireylerde görülen ajitasyon davran??lar?n?n s?kl???n? ve ?iddetini sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Orijinal olarak Jiska Cohen-Mansfield taraf?ndan tasarlanm??t?r. Türkiye'deki uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenirlik analizlerini yaparak, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?m?na olanak sa?lam??t?r. CMAE, 29 maddeden olu?makta olup, gözlemci veya bak?m veren taraf?ndan rapor edilmeye dayal? bir de?erlendirme arac?d?r. Bu envanter, ajitasyonu agresif, fiziksel ve sözel olmak üzere farkl? davran?? kategorilerine ay?rarak, ajitasyonun do?as?n? daha iyi anlamay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri, CMAE, ajitasyon, demans, Alzheimer hastal???, davran??sal de?erlendirme, ya?l?l?k psikolojisi, uyarlama

Yazarlar

Jiska Cohen-Mansfield (Orijinal Geli?tirici), M. Demircio?lu Özal (Türkçe Uyarlay?c?)

Amaç

CMAE'nin temel amac?, nörobili?sel bozukluklar? olan ya?l? bireylerde gözlemlenen ajite davran??lar?n s?kl???n? ve tipini ölçmektir. Bu sistematik ölçüm, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, ajitasyonun do?as?n? anlamada, potansiyel tetikleyicileri belirlemede ve farmakolojik veya davran??sal müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmede somut veriler sunar. Ölçek, özellikle uzun süreli bak?m ortamlar?nda bireyin bak?m? için kritik öneme sahip olan ajitasyon düzeyini objektif bir ?ekilde kaydetmeyi amaçlar.

Yap?

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri, ajitasyonun karma??k bir yap? oldu?unu kabul ederek, bu davran??? farkl? alt boyutlarda de?erlendirir. Ajitasyon, genellikle y?k?c? ve rahats?z edici davran??lar? kapsayan geni? bir terimdir. CMAE, bu davran??lar? üç ana faktör alt?nda grupland?r?r:

Agresif Davran??lar: Vurma, itme, ?s?rma gibi fiziksel sald?rganl?k veya küfür etme gibi sözel sald?rganl?k.
Fiziksel Sald?rgan Olmayan Davran??lar (Motor Huzursuzluk): Amaçs?z dola?ma, sallanma, giysileri çekme gibi yerinde duramama ve tekrarlay?c? hareketler.
Sözel Ajitasyon: Sürekli ?ikayet etme, anlams?z sesler ç?karma veya yard?m için ba??rma.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, bu davran??lar?n son iki hafta içindeki gözlenme s?kl???n? de?erlendirerek, ajitasyonun genel ?iddetini ve tip profilini ortaya koyar.

Geçerlik

CMAE'nin Türkçe uyarlamas?, M. Demircio?lu Özal taraf?ndan 2014 y?l?nda yap?lan yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk popülasyonunda, özellikle Alzheimer hastalar?nda geçerlili?ini incelemi?tir. Geçerlik çal??malar? genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi) ve ölçüt ba??nt?l? geçerli?i (benzer ölçeklerle korelasyon) içerir. Orijinal CMAI yüksek bir yap? geçerli?ine sahip olup, uyarlama çal??mas?nda da bu psikometrik özelliklerin korundu?u varsay?lmaktad?r. Ancak kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, bir ölçüm arac?n?n tutarl?l???n? gösterir. CMAE'nin uluslararas? literatürde yüksek düzeyde iç tutarl?l??a (Cronbach Alfa katsay?s? genellikle .80'in üzerinde) sahip oldu?u bilinmektedir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda da iç tutarl?l?k analizi (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirlik analizleri yap?lm??t?r. Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in Türkçe formunun Alzheimer hastalar?nda ajitasyonu tutarl? bir ?ekilde ölçebildi?ini göstermi? olmal?d?r. Kaynakta spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmemi?tir.

Faktör Analizi

Orijinal CMAI, genellikle üç veya dört faktörlü bir yap? sergilemektedir; bunlar genellikle Agresif, Fiziksel Agresif Olmayan ve Sözel Ajitasyon faktörleridir. Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Demircio?lu Özal, 2014), ölçe?in 29 maddesinin Türk kültürüne ve hasta grubuna özgü faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri uygulanm??t?r. Bu analizler, CMAE'nin Türkçe formunun da orijinal ölçekteki temel yap?sal boyutlar? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama, Derecelendirme Ölçe?i

Format: 29 maddelik, 7 dereceli Likert tipi ölçek (1 = Hiçbir zaman/Asla, 7 = Saatte birkaç kez).

Mevcut Diller: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Nörobili?sel Bozukluklar? olan Bireyler, Ya?l? Bireyler

Ya? Grubu: Yeti?kin ve Ya?l? Popülasyon

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas? özellikle Alzheimer hastalar? üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, gözlemci veya hastan?n birincil bak?m vereni taraf?ndan doldurulur. Bak?m veren, son iki hafta içinde gözlemlenen ajite davran??lar?n s?kl???n? derecelendirir. Bu metodoloji, davran???n do?al ortamda ve periyodik olarak de?erlendirilmesini sa?lar.

Anahtar Kelimeler

Cohen-Mansfield Agitation Inventory, psikometrik özellikler, ajitasyon ölçümü, ya?l? bak?m?, davran??sal semptomlar, geriatrik psikiyatri

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri'nin orijinal kullan?m ve telif haklar? Jiska Cohen-Mansfield'e aittir. Türkçe uyarlamas?, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda yap?lm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya büyük ölçekli ara?t?rmalarda kullan?lmas? için orijinal yazar ve telif hakk? sahiplerinden izin al?nmas? gerekebilir. Türkçe uyarlama çal??mas?n?n tamamlanma y?l? **2014**'tür. Ölçe?in PDF format?ndaki hali, kaynakta belirtilen ba?lant? üzerinden indirilebilir. Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: cohen-mansfield-ajitasyon-envanteri-cmae-toad.pdf

Kaynaklar

Demircio?lu Özal, M. (2014). Alzheimer hastalar?nda cohen-mansf?eld ajitasyon envanteri'nin (cohen-mansf?eld agitation ?nventory-CMAI) Türkçe uyarlamas?, geçerlik ve güvenirli?i (Yüksek lisans tezi, ?stanbul Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul). tez.yok.gov.tr adresinden edinilmi?tir.

Tez referans?n?n do?rudan ba?lant?s?: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??? için burada listelenememi?tir. CMAE, tipik olarak 29 maddeden olu?maktad?r ve bu maddeler agresif, fiziksel

ARABPSYCHOLOGY.COM

agresif olmayan ve sözel ajitasyon davran??lar?n? kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM